

AZ INTÉZMÉNY VEZETÉSÉNEK PROGRAMJA

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS.....	8
2. HELYZETELEMZÉS.....	11
2.1. A település.....	11
2.2. Az intézmény.....	11
2.2.1 Tárgyi feltételek.....	12
2.2.2 Személyi feltételek.....	13
2.2.3 Tanulói közösség és szociális háttér.....	15
2.2.4. Pedagógiai tevékenység.....	17
2.2.5. Kapcsolatrendszer.....	19
2.3 Összegzés.....	24
3. VEZETŐI PROGRAM.....	25
3.1. Célmeghatározás.....	25
3.2. Vezetés, irányítás.....	25
3.2.1. Szervezeti felépítés.....	25
3.2.2. Vezetési alapelveim.....	25
3.2.3. Céljaim.....	26
3.2.4. Feladataim.....	27
3.2.5. Általam előnyben részesített vezetői tulajdonságok.....	27
3.3. Humánerőforrás.....	27
3.4. Nevelő-oktató munka, tantestület.....	28
3.4.1. Személyiségfejlesztés, közösségfejlesztés.....	31
3.4.2. Egészségfejlesztés.....	32
3.4.3. Környezeti nevelés.....	33
3.4.4. A kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő tanulók.....	33
3.5. Hagyományőrzés.....	37
3.6. Együttműködés, kapcsolattartás.....	38
4. ÖSSZEGRZÉS.....	40

1. BEVEZETÉS

*„Nem mindent lehet megtenni, amit kell
de mindent meg kell tenni, amit lehet.”*

/Kotnyek István/

Vezetői programom megfogalmazásakor az intézménnyel szemben támasztott követelményekből, az elmúlt évek tapasztalataiból, helyzetelemzésből indultam ki, figyelembe véve a jogszabályoknak való megfelelést az iskolai dokumentumokkal összhangban. A gazdaság és az oktatás szoros kölcsönhatásban állnak egymással, meghatározzák egymás alapfeltételeit. Jól működő gazdaság nem képzelhető el versenyképes tudással rendelkező munkaerő nélkül. A megváltozott és folyamatosan változó gazdasági, társadalmi körülmények olyan helyzeteket teremtenek, amelyet a fenntartó, az intézményvezetés, a tantestület, a partnerek, a szülők, a tanulók tervszerű, összehangolt együttműködése oldhat meg eredményesen. A kihívásoknak csak egy olyan szakmai testület tud megfelelni, ahol a közösség meghatározó eleme a jó munkahelyi légkör, a megbízhatóság, kiszámíthatóság, együtt gondolkodás, közös tenni akarás.

A pedagógus pályán eltöltött idő alatt pedagógiai munkám az oktatás-nevelés szinte minden területére kiterjedt. A feladataim ellátása során megfelelő rálátásom lett az intézmény egészének működésére és ezt a tudásomat vezetői munkám során igyekszem hatékonyan felhasználni.

Közel 20 éven keresztül tanítóként dolgoztam alsó tagozatban és fejlesztő pedagógusként alsó és felső tagozatban. 2018. augusztus 16-tól 2022. április 11-ig intézményvezető helyettesi feladatok ellátására kaptam megbízást, majd az intézményvezető nyugdíjazása miatt április 12-től vezetői megbízást. Vezető helyettesként és igazgatóként is kiemelt feladatommak tekintettem és tekintem az összehangolt szakmai, vezetői és ellenőrző munkát, egyéb tevékenységek segítségét, támogatását; az intézmény szakszerű és törvényes működtetésében, irányításában, a takarékos gazdálkodásában, a döntések előkészítésében való részvételemet; az iskola, mint szervezet stabil működését. Mindig törekedtem a

határidők betartására, a pontosan végzett adminisztrációs tevékenységre, adatszolgáltatásra, amit kollégáimtól is megkövetelek.

Fontos vezetői feladatnak tekintem az iskolai nevelő-oktató munka hatékonyságának növelését, a tanulók képességeinek folyamatos fejlesztését.

Az oktatási rendszer a korszerű alapismeretek, majd a szaktudás megszerzésének, a sikerhez szükséges készségek és képességek fejlesztésének, a továbbtanuláshoz, illetve a munkába álláshoz szükséges kompetenciák kialakításának, illetve az élethosszig tartó tanulás megalapozásának elsődleges jelentőségű színtere. Korunk oktatásának fontos követelménye a kulcskompetenciák fejlesztése, amely a változó világhoz való gyors alkalmazkodást, és a felnőtt életben való helytállást készíti elő.

Vezetőként fő szempontnak tartom az oktató-nevelő munkánk színvonalának megőrzését intézményi szinten, melynek érdekében hangsúlyt fektetek arra, hogy a tanulók képességeinek és készségeinek fejlesztése változatos pedagógiai módszerekkel, különböző munkaformák által és differenciált tanulásszervezés segítségével valósuljon meg.

Pályafutásom során szakmai fejlődésem és módszertani tudásom megújítására törekedtem. Továbbképzéseken, szakmai tanácskozásokon való részvétellel és önképzéssel igyekszem fejleszteni, gyarapítani ismereteimet; s megszerzett tudásomat beépíteni a mindennapi munkámba, segítve ezzel munkatársaim munkáját is. Vezetői kompetenciáimat a közoktatásban bekövetkező törvényi és egyéb változások nyomán követésével is igyekszem fejleszteni, de a pályázatok megírásának és megvalósításának is aktív szereplője vagyok. Jelenleg is figyelem a pályázatokat és amennyiben intézményünk megfelel a feltételeknek, akkor kihasználjuk a lehetőségeket.

Innovatív szemlélettel rendelkezem, kész vagyok az új feladatok vállalására, melyre az elkövetkezendő időkben intézményünkben mindannyiunknak nagy szüksége lesz.

Alapvető célom, hogy megtartva az eddig kialakított értékeket, hagyományokat, az új társadalmi követelményeknek a jövőben is megfeleljen az iskola, mindenekelőtt szem előtt tartva a jogszerűséget, és a szakszerűséget.

Úgy érzem, kollégáim elfogadnak, tisztelnek és bizalommal fordulnak hozzám szakmai és egyéni problémáik kapcsán is. Tanácsaimat legtöbbször meghallgatják, elfogadják,

alapvetően a segítőkészség jellemző rám. A mindennapi munkavégzés szakmai irányítása során törekszem az aktív együttműködésre a pedagógusokkal, meghallgatom és átgondolom kollégáim építő kritikáit. Pedagógiai munkám során számítanak a szakmai véleményemre, tapasztalatommal és a legjobb tudásommal segítem tevékenységüket.

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. A település

Komádi az alföldi síkságon, a kis-körösi Sárréten, Hajdú-Bihar Vármegye déli, bihari részén, Berettyóújfalu város vonzáskörzetében, Debrecen és Békéscsaba között a két vármegye határán fekvő település. A kisváros a sárréti - bihari falvak jellegzetességeit, arculatát őrzi. A lakosság száma a 2015-ös adat szerint 5421 fő. A népesség a munkalehetőség megszűnése, az elvándorlás, az öregedő lakosság miatt évek óta csökkenő tendenciájú: a 2023. január 1-jei adatok szerint a teljes népesség száma 4903 fő. A természeti tényezők miatt a mezőgazdaság termelési biztonsága ingadozó színvonalú, a mezőgazdasági nagyüzemi termelés megszűnt, beszűkült. A lakosság jelentős hányada közfoglalkoztatottként dolgozik, alacsony jövedelmű, nehéz anyagi körülmények között él, másik része távolabbi munkahelyre jár el dolgozni. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők, a jobb, magasabb fizetésre, elismerésre, karrierre vágyó fiatalok nem találnak megfelelő munkahelyet a településen. Többen költöznek el és alapítanak családot nagyvárosokban vagy ahhoz közeli településeken és jellemző, hogy a szüleik is elhagyva a települést a fiatalokhoz közel költöznek. A tanulók nagy része szociálisan hátrányos helyzetű családi milióból érkezik az intézményünkbe. Mindezek mellett igen magas a roma lakosok száma is. Nem elhanyagolható tény, hogy a településünkön Gyermekotthoni Központ is működik több lakásotthonnal. Az itt élő gyermekek is iskolánk tanulói, akik közül több a pszichésen sérült, magatartási, tanulási zavarral küzdő tanuló. Neveltjeink között tehát jelentős számú a mind szociális, mind kulturális, mind neveltségi szempontból halmozottan hátrányos helyzetű. A tanulói létszámot és összetételt másrésről befolyásolja a Komádi településén 2015 szeptemberében alapított egyházi iskola.

2.2. Az intézmény

A Barsi Dénes Általános Iskola fenntartója a Berettyóújfalui Tankerületi Központ.

Az intézmény 2 épületében (hagyományosan Emeletes és Táncos iskola elnevezésű), 8 évfolyamon, 11 osztályban, 5 alsós napközis csoportban és egy felső tagozatos tanulószobában folyik alapfokú nevelő-oktató munka általános és sajátos nevelési igényű tanulók számára.

2.2.1 Tárgyi feltételek

Az elmúlt 15 évben mindkét épületünk teljes vagy részleges felújításon esett át. 2012-ben a központi épület bővítését, korszerűsítését végezték el önkormányzati pályázatból, így tanulóink számára egy modern, esztétikus, otthonos iskolai környezetet tudunk biztosítani, melynek állagmegóvására folyamatos figyelmet kell fordítanunk. A telephelyünk épületében 2023-ban megtörtént a teljes elektromos hálózat felújítása az EFOP-4.1.12-22-2023-00046 pályázat keretében.

A karbantartási munkák elvégzését a tankerülettel kötött szerződésben foglaltak alapján a Tömb 2002 Kft. munkatársai látják el.

Az épületek a szakmai munka ellátásához és a tanulók iskolába járásához megfelelő színvonalon biztosítják a balesetmentes munkavégzést.

Az iskolák bútorzata, berendezései megfelelőek, informatikai eszközökkel is jól felszerelt. Az EFOP-3.2.4-16-2016-00001 azonosítószámú „Digitális kompetencia fejlesztése” című kiemelt uniós projektből drónokat, 3D-s nyomtatókat, tableteket, LEGO robotokat, humanoid robotokat, tablettárolókat, tanári laptopokat kaptunk. Ebben a tanévben az RRF-1.2.1-2021-2021-00001 azonosító számú „Digitális oktatáshoz való egyenlő hozzáférés feltételeinek biztosítása a tanulók és a pedagógusok számára” projekt első köre a 7. évfolyamos tanulóinkat érintette, majd az intézmény részére intézményi oktatási célú notebook igénylésre is sor került.

A mindennapos testnevelés megvalósításához 1 városi tornacsarnok (mely a fűtési időszakban az energiamegtakarítás miatt nem vehető igénybe) műfüves pálya, futópálya, ugrógödör, és 2 saját tornaterem áll tanulóink rendelkezésére. A sporteszközök területén mindig szükség van az eszközök pótlására, mivel gyorsan kopnak, elhasználódnak. A technika és tervezés tantárgy gyakorlati oktatásához konyhai eszközöket vásároltunk.

A központi épület környezete szép, esztétikusan kialakított park övezi, első udvarán kültéri kondipark segíti a hasznos időtöltést. A belső udvara különleges növényekkel van betelepítve, újrahaznosított, saját készítésű bútorzattal van ellátva, mely alkalmas a kikapcsolódásra. A telephely udvarán játszóudvar kapott helyet modern udvari játékokkal, itt a szilárd burkolat felújítására, az idős fák kivágására és új fák telepítésére van szükség.

Felső tagozatban szaktantermek segítik az oktatást, a tantárgyak tanításához szükséges eszközök megóvására tantestületünk odafigyel, a hiányzó eszközöket pedig igyekszünk

folyamatosan pótolni. A szaktantermek mindegyike rendelkezik digitális táblával. Mindkét telephelyünkön biztosított az internetkapcsolat. A főépületben található az iskolai könyvtár, mely alkalmas könyvek kölcsönzésére, itt és a mellette lévő olvasóteremben pedig olvasásra. A könyvtárban elhelyezett internet csatlakozással ellátott számítógépek segítik az önálló felkészülést, a kutatómunkát, a digitális alapú tanórák megszervezését és több gyermek számára a szabadidő hasznos eltöltésére ad lehetőséget. Az olvasóteremben kisebb létszámú csoportok számára különböző foglalkozások is szervezhetők.

2.2.2 Személyi feltételek

Személyi feltételek, alkalmazotti adatok

Feladat	Fő
Pedagógus, óraadó	17 fő, 5 fő
Nevelő-oktató munkát segítő	2 fő
Iskolatitkár	1 fő
Pedagógusok munkáját segítő	1 fő (megbízással)
Technikai dolgozó, takarító	8 fő
Iskolai könyvtár feladatok ellátása	1 fő (megbízással)
Rendszergazda	1 fő (megbízással)
SNI, BTMN-es tanulók ellátása, logopédia	6 fő (EGYMI, szakszolgálat)
Szociális segítő	1 fő (család és gyermekjóléti központ)
Iskolaőr	1 fő 2024. január 22-től

Tantestületünk nagy része nő. Az átlagéletkor az 50 évet meghaladja. Alsó tagozatban a szakos ellátottságunk 100%-os, azonban a felső tagozatban a rajz, ének-zene és matematika, német, angol, fizika, kémia tantárgyak teljes körű szakos ellátását nem tudjuk biztosítani. Folyamatosan hirdetjük az állást, ugyanakkor próbáljuk minél nagyobb mértékben kihasználni az itt dolgozó pedagógusok szakkollégiumi és szakkvizsgás, illetve más akkreditált oktatáson szerzett képzettségeit is. A nyugdíjazások következtében folyamatos a tantestület létszámának csökkenése, mely tovább ronthatja a szakos ellátottságot.

Az elmúlt évek során tanítóink, tanáraink megszerezték azokat az ismereteket, amelyekkel modernné, hatékonyá tudják tenni a mindennapi oktató-nevelő munkájukat. Munkaköri kötelezettségükön túl a többletfeladatokat is elvégzik. Általában nyitottak az új feladatok iránt, összességében pozitív a hozzáállásuk. Kialakult az egymás megbecsülésén és a korrektségen alapuló együttműködés, melyet a demokratikus légkör, a munkafegyelem, a színvonalas munkavégzés jellemez. A nevelőtestület befogadó, segítik a beilleszkedését az újonnan érkező kollégának, átadják tapasztalataikat és nyitottak a más elképzelésekre, támogatják új ötleteiket, melyek jótékonyan befolyásolják a pedagógiai munkánkat.

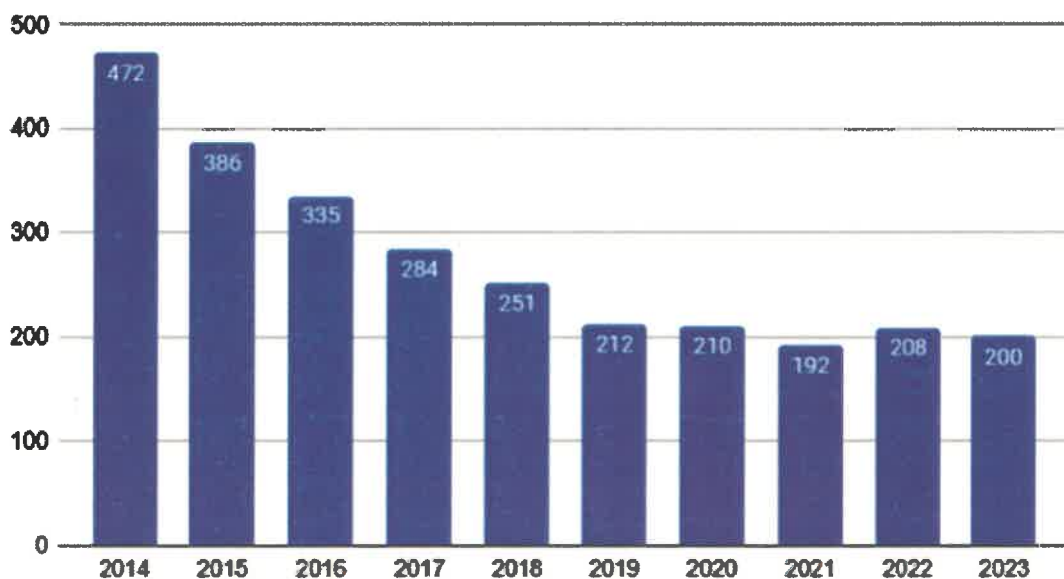
Az intézmény szervezeti felépítése, működési rendszere az SZMSZ-ben és a munkaköri leírásban rögzítettek. A szűkebb iskolavezetés jelenleg kéttagú: az igazgató és helyettese. A bővebb iskolavezetés tagjai: a munkaközösségek vezetői, a DÖK pedagógus segítője.

Az iskola életében kulcsfontosságú az iskolatitkár és a technikai dolgozók munkája. A mindennapi élet hatékony segítői, mozgatói ők. Az intézmény biztonságos működése nélkülük elképzelhetetlen. A tiszta iskolai környezet megteremtésével, esztétikájával segítik az iskola arculatának hangsúlyozását. Nemcsak a tiszta tantermeket, a rendezett udvart, a meleg termeket biztosítják, hanem igazi kollégáink. Mind a pedagógusokkal, mind a tanulókkal és szüleikkel is napi, közvetlen a kapcsolatuk. Támogatják rendezvényeinket, velünk együtt örülnek sikereinknek, együttműködnek velünk bizonyos problémák elhárításában. Megbízhatóak, lojálisak az intézmény iránt.

2.2.3 Tanulói közösség és szociális háttér

Az utóbbi években az iskolák többsége harcot folytat a tanulókért. Egyre kevesebb gyermek születik, a csökkenő gyermeklétszám és a különféle iskolatípusok közötti verseny kiéleződése minden közoktatási intézményt arra sarkall, hogy tanulólétszámát megtartsa, vagy megpróbálja növelni.

Tanulói létszám alakulása az elmúlt tíz évben (októberi statisztikai adatok):

A 2023-24-es tanév félévi adatai alapján a tanulói összlétszám: 198 fő, ebből 2 tanuló jogviszonya szünetel.

Az alsó tagozatos tanulók létszáma 101 fő, a felső tagozaton 88 diák tanul, az eltérő tantervű osztályban 9 sajátos nevelési igényű gyermek különneveléssel folytatja tanulmányait. A tanév kezdete óta 6 tanuló érkezett és 7 tanuló távozott intézményünkől. Tanulóink közül szülői kérés és szakértői vélemény alapján 3 fő egyéni tanrendben teljesíti iskolai kötelezettségeit. 6 diák sajátos nevelés igényű, akik integráltan vesznek részt az általános iskolai képzésben a 48 BTMN-es tanulónkkal együtt. Az előző tanév végéhez képest 16 fővel csökkent a tanulólétszám.

Ebben a tanévben 11 osztályban, 5 napközis és 1 tanulószobai csoportban végezzük oktató-nevelő munkánkat. Az 5 alsós napközis csoport többségébe egy osztály tanulói

járnak. Itt ideálisak a létszámok, így jól szervezhető a másnapra való felkészülés és a differenciált képességfejlesztés. Minden csoportban magas a HH és HHH tanulók aránya, akik az átlagosnál több odafigyelést, gondoskodást igényelnek.

Az osztályok, csoportok létszáma mind az alsó, mind a felső tagozatban és az EÁI osztályban is a törvényes határok között alakul, 4.a osztályban kértünk engedélyt a maximális osztálylétszám túllépésére.

A gyerekek eltérő szociokulturális környezetből, eltérő ismeretanyaggal és készség szinttel érkeznek az intézménybe, melyben meghatározó a szülők iskolai végzettsége. A szülők többsége nyolc általánost sem vagy nyolc általános iskolát végzett, a kisebb része érettségizett, egy-két szülő végzett főiskolát.

A szülők elvárásai alapján igen különbözőek. Egy részük érdeklődő, nyitott az iskolai élettel, eseményekkel kapcsolatban, viszont vannak olyan szülők, akik közömbösek, félreinformáltak. Ezért a kapcsolattartásnak egy időben több módját alkalmazza az iskola, hogy minden szülő hiteles képet kaphasson az itt folyó munkáról, illetve minél többen segítők, alakítói lehessenek az iskolai nevelés folyamatának. Jelenleg is működő szervezet a Szülői Munkaközösség, melynek tagjai kapcsolatban állnak egy-egy osztály tanulójának szüleivel.

Sajnos egyre kevesebb azoknak a szülőknek a száma, akik magas színvonalú oktatást igényelnek, és elvárják az iskolától, hogy a mindennapi életben jól hasznosítható ismereteket oktasson. Őket érdekli gyermekük továbbtanulása és általános iskola után a gimnáziumi, technikumi felvételt célozzák meg. A legtöbben az iskolától az oktatás mellett leginkább a nevelő funkció ellátását igénylik, nem követik folyamatosan gyermekük iskolai teljesítményét. Egy részüket érdekli gyermekük továbbtanulása, főként a szakközépiskolát részesítik előnyben. Az utóbbi időben, években azonban tapasztaljuk, hogy a szülők és tanulók számára egyáltalán nem fontos a továbbtanulás, a szakmaszerzés. A szülő nem biztatja és támogatja őket. Annak ellenére, hogy 90% fölötti hányaduk megkezdte a középiskolát, az évek előre haladtával egyre kevesebben fejezik is be tanulmányaikat.

A településünkön élők szociális helyzetéből adódóan intézményünkben igen magas a hátrányos helyzetű (48 fő, 24 %), illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

(129 fő, 65 %) létszáma, ezért is kiemelten fontos feladatunk a velük való fokozott törődés.

A Gyermekotthonból jelenleg **49 tanuló (25 %)** jár iskolánkba. Továbbra is jellemzően azok a legproblémásabb gyerekek kerülnek ide, akiket sem nevelőszülőknél, sem városi lakásotthonokban nem tudnak elhelyezni.

Mind az alsó, mind a felső tagozatban a DÖK segíti a szabadidős programok szervezését, emellett a felső tagozatban a diák-érdekképviseleti funkcióját is ellátja. Működnek az osztálytanácsok, diáktanács, tanulmányi, kulturális, fegyelmi bizottságok. Élhetnek működésüket illetően döntési, a diákok nagyobb közösségét érintő ügyekben javaslattételi, véleményezési jogokkal. A diáktanács havonta ülészik, az ott elhangzottakról, az iskola egyéb ügyeiről iskolagyűlésen tájékoztatjuk a felsős diákközösséget, ez is havi rendszerességű. Amiben még előre kell lépniük: tudatosítani kell a tanulókkal, hogy a demokratizmus gyakorlása időnként kötelezettségekkel is jár. Azt szeretnénk elérni, hogy a közösen létrehozott dolgokért ők is nagyobb felelősséget érezzenek.

2.2.4. Pedagógiai tevékenység

Az iskolai nevelés-oktatás alapfeladata olyan alpműveltség elsajátíttatása, amely biztosítja annak, hogy tanulóink sikerrel feleljenek meg az elvárásoknak, és nyitott szemlélettel forduljanak az élet kihívásai felé. Oktató-nevelő munkánkat a NAT 2020-as Kerettanterv alapján folytatjuk. Ennek megfelelően a Helyi tantervünkben szereplő óratervi háló valamint a kerettantervek alapján végezzük mindennapi nevelő-oktató munkánkat. Valamennyi kolléga kidolgozta az ennek megfelelő tevékenységet, tantárgyakhoz tartozó tanmeneteket. Kiemelt feladatunknak tekintjük az életvezetési, gyakorlatias ismertetek beépítését bizonyos tantárgyak esetében.

Intézményünkben alapfokú nevelés-oktatás folyik. Munkánk alapvető struktúráját a 8 évfolyamos iskolaszervezet adja. 1-4. évfolyamon kiscsoportos rendszerben osztályteremben, a felső évfolyamokon szaktantermi rendszerben folyik a tanítás. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelése egyrészt integráltan, másrészt különneveléssel összevont speciális tantervvel működő SNI osztályban működik. Ebbe az osztályba járnak 1-8. évfolyamig az enyhe és közép súlyos értelmi fogyatékos tanulók. Napközis foglalkozást és tanulószobát (5-8. évfolyamon) minden igénylőnek biztosítunk.

Az intézményben két munkaközösség egy alsó és egy felső tagozatos munkaközösség működik. A munkaközösségek szervezik, összehangolják a pedagógusok munkáját. Elvégzik a méréseket, elemzik a mérés eredményeit, a hiányosságokat, meghatározzák a fejlesztendő területeket. Értékelik a kompetenciamérés eredményeit, és ha szükséges fejlesztési tervet készítenek hozzá. Versenyeket szerveznek és versenyekre neveznek, a diákokat versenyekre készítik fel. Munkatervükben a szakmai, pedagógiai tevékenység tervezése, ütemezése mellett, az ünnepi műsorok tervezése és ezek felelősei, valamint a munkaközösség vezetők látogatási terve is szerepel. Félévkor és tanév végén a munkaközösség vezetők beszámolót készítenek az elvégzett munkáról a munkaközösségi tagokkal közösen.

A tanuló érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészül a középiskolai, illetve a szakiskolai továbbtanulásra, valamint a társadalomba való beilleszkedésre. A tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is.

Az iskolánkba járó tanulók képessége, szociális, anyagi és kulturális helyzete nagymértékben eltér. A nevelő és oktató munkánknak ehhez a helyzethez kell igazodnia. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyteremtésének megvalósításához minél több szemléltetést és gyakorlatias tanórát biztosítunk bevonva a BTMN és SNI tanulókat is. A pedagógusok folyamatosan gyarapították módszertani tudásukat, melyet a napi gyakorlatba építve kamatoztattak. Az esélyteremtés másik területe a tehetséggondozás. A tanórai differenciálás lehetővé teszi, hogy minden diák saját ütemében és képességeinek megfelelő minőségben, és mennyiségben sajátítsa el a tananyagot. Emellett nagyon jó tapasztalatunk van a több éve alsó tagozatban működő csoportbontásról. Az osztály tanulóit szülői kérés alapján előzetes mérés eredményeinek megfelelően csoportba soroljuk. Így a hasonló képességű és érdeklődésű tanulók egy csoportba kerülnek, hatékonyabbá téve a tanulás folyamatát. A tanórán kívüli foglalkozásokat a tanulóink igényeinek figyelembevételével szervezzük, az utóbbi években pedagógushiány miatt ezek száma lecsökkent. A tehetséges tanulók számára megteremtettük a versenyeken való részvétel lehetőségét tanulmányi, sport és művészeti

területeken. A mindennapos testnevelés megvalósítása mellett, nagy hangsúlyt helyezünk a mozgás, a sport megszerettetésére. Bekapcsolódtunk a Bozsik-programba. Részt veszünk a térség kisiskoláinak sportversenyein. A sportban tehetséges tanulóink számára ez nyújt lehetőséget képességeik fejlesztésére, tudásuk megmutatására. A tanulásban esetlegesen gyengén teljesítők egészséges személyiségfejlődésének zálogai ezek a rendezvények.

A képességfejlesztés színterei a szakkörök, a versenyre történő felkészítések, az Útravaló Ösztöndíj Programban résztvevő tanulóknak tartott foglalkozások.

Az intézményben működő szakkörök: - tánc és mozgáskultúra szakkör 1-3. o. - angol szakkör 1-3. o.

Iskolánk kínálatát a délutáni időszámban még kiegészítik az Igazgyöngy Művészeti Iskola rajz, képzőművészet órái, illetve a Csökmői Bocskai István Általános Iskola és AMI hangszer- és szolfézsoktatás, valamint néptánc tagozata.

Versenyekekre való felkészítés délutánonként, illetve tanórán differenciált feladatok adásával történik.

Mérés-értékelés

Az országos kompetenciamérési adatok elemzése azt mutatja, hogy a tanulóink teljesítménye az országos átlag alatt van. Az eredmények az országos átlagtól elmaradnak, a kisvárosi iskolák teljesítményével azonos vagy gyengébb eredményeket érünk el. Emiatt 2023 tavaszán intézményünk komplex szakmai ellenőrzésen esett át. A feltárt problémák kezelésére, a gyengébb teljesítmény javítására intézkedési tervet dolgoztunk ki, melynek megvalósítása folyamatban van.

Az eredmények javítása érdekében a Berettyóújfalui Tankerület Központ egységes mérési-értékelési rendszerébe is bekapcsolódtunk. A mérési-értékelési rendszer célja a tanulói kompetenciák fejlesztése. A mérést követően minden tanulóval elkészítjük a kognitív profilt, mely a fejlesztés alapjául szolgál.

2.2.5. Kapcsolatrendszer

Az iskola működése során széles spektrumú kapcsolatrendszert működtet. A hatékony működés feltétele a jól működő belső és külső kapcsolatrendszer.

Fenntartó:

Iskolánk a Berettyóújfalui Tankerületi Központoz tartozik. A fenntartóval folyamatos a kapcsolattartás, a tanügyi referensünkkel, a humánpolitikai osztály, a pénzügyi osztály dolgozóival jó munkakapcsolatban állunk, tevékenységünk során folyamatosan egyeztetünk – telefonon és e-mail-en keresztül -, a feladatokat igyekszünk maradéktalanul, határidőben végrehajtani.

Kéthavi beszámolókat készítünk, melyben az eltelt időszak szakmai munkáját, programjait, versenyait stb. foglaljuk össze. Rendszeresek voltak a félév során a tankerületi értekezletek, amelyeken tájékoztatást kaptunk az előttünk álló feladatokról, aktualitásokról, jogszabályokról. A tankerület szakmai irányítása egységesíti az egymástól elszakadt járási iskolákat. Lehetőséget teremt egymás munkájának megismerésére, a vezetők és pedagógusok kapcsolattartására. Az ott hallottakról rendszeresen tájékoztattam az iskolavezetést, a nevelőtestület tagjait, a titkárságon, gondnokságon dolgozó kollegákat. Emellett minden hétfőn fogadóóra van, ahol lehetőség nyílik az intézmény működésével kapcsolatos személyes megbeszélésre.

Szülők:

A szülőkkel való kapcsolattartás formái: KRÉTA elektronikus napló, szülői értekezletek, nyílt órák, iskolai ünnepélyek, rendezvények, fogadóórák, személyes találkozók, beszélgetések, családlátogatás, közösségi háló, a helyi újságban (a Hírmondóban) megjelentetett fontosabb eseményeink összefoglalója.

Igyekszünk tájékozódni és lehetőségeinkhez mértén figyelembe venni a szülők igényeit, elvárásait az iskolával kapcsolatban. A félévi szülői értekezleteken tájékoztatást adunk az iskolai eredményekről, eseményekről.

Problémás magatartás esetén tájékoztatjuk a szülőket. A felmerülő gondokat azonnal, lehetőleg mindkét fél számára megnyugtató módon igyekszünk kezelni. Súlyosabb esetekben fontosnak tartjuk a pedagógus-szülő személyes megbeszélését is. Kirívó esetekben a rendkívüli szülői értekezlet összehívását, esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat kezdeményezünk.

A szülői szervezet ősszel az intézmény kezdeményezésére szokott összegyűlni. Ekkor adunk tájékoztatást a tanév fő célkitűzéseiről, feladatairól, programjairól.

Minden évben külső szakemberek bevonásával pályaválasztási tájékoztatót tartunk a szülők és tanulók számára. A szülők tevékeny részesei mindennapjainknak, segítők az iskolai rendezvények megszervezésében, lebonyolításában pl. farsang, Barsi-bál, gyermeknap. Célunk közös: szeretetteljes légkörben, megfelelő színvonalú oktatás biztosításával, továbbépíthető alapokkal előkészíteni a középfokú tanulmányokat.

Óvoda:

Jó kapcsolatot ápolunk a Kerek Egy Ég Alatt Óvoda és Bölcsőde vezetőjével és az óvónőkkel. Ez az együttműködés a beiskolázás idején fokozódik. Az előző tanév végén a leendő első osztályos tanulókkal kapcsolatos szakmai megbeszélést tartunk az óvónőkkel. Részt veszünk a Fecskeavató ünnepeken, a nyílt foglalkozásokon és a ballagási ünnepségen. Januárban szülői értekezleten tájékoztatást adtunk a leendő első osztályos tanulók szüleinek a beiskolázásról, az iskolában folyó munkáról és terveinkről. Tavasszal az óvónők látogatnak el az intézménybe, ahol nyílt órák keretében megfigyelhetik a volt csoportjukba járó gyerekek fejlődését. A nyílt órákat minden esetben szakmai megbeszéléssel zárjuk.

Helyi önkormányzat:

A település identitását, jövőképét nagyban meghatározza hosszú távon az oktatáshoz való viszonyulása. Településünk polgármestere figyelemmel kíséri az intézmény életét és alkalomszerűen megtisztelteti tantestületünk értekezleteit jelenlétével. Az önkormányzat támogatást nyújtott tanulóink színházlátogatásokra való utaztatásban, levelezős versenyek nevezési díjának megtérítésében a szülők részére. Az önkormányzat más munkatársaival is munkakapcsolatban állunk, és szolgáltatunk adatokat számukra.

Nemzeti ünnepeinkre intézményünk készül műsorral, mely egyben a városi ünnepség része is, amire nagyon büszkék vagyunk. Rendszeresen részt veszünk a település rendezvényein, városnapon, adventkor diákjaink is fellépnek. Az intézmény vezetősége részt vesz a várost érintő főbb eseményeken, átadó-, évfordulókra rendezett ünnepségeken. Személyes vagy telefonos tájékoztatást adunk kölcsönösen egymásnak a településünkön élő tanulókkal, szülőkkel kapcsolatban. Sok esetben együtt gondolkodunk bizonyos problémák megoldásában. Igyekszünk mindent megtenni a jó kapcsolat fenntartásában. Kölcsönösen számíthatunk egymás támogatására és segítségére.

A negyedévente megjelenő városi újságban rendszeresen írunk összefoglalót az adott időszakban lezajlott iskolai eseményekről.

Közösségi Ház és Városi Könyvtár:

A Közösségi Házzal való kapcsolatunk rendszeres és tartalmas. A kultúra, a kikapcsolódás, a szabadidő hasznos eltöltésének színterei. Mesemondó versenyt, tematikus vetélkedőket, ünnepekhez kötődő kézműves foglalkozásokat, mese-, zenei-, színházi- és egyéb kulturális előadásokat szerveznek. Rendhagyó irodalomórakkal, könyvtárhasználati órákkal támogatják és egészítik ki az iskolai oktatást. A programokra való meghívásról - plakátokról, szórólapokról is - mindig a megfelelő időben gondoskodnak, részletes tájékoztatást kapunk, melyet személyes egyeztetések előznek meg.

Programjaik színvonalasok és számunkra fontosak, mivel tanulóink többségének csak így nyílik lehetősége arra, hogy újszerű élményekhez jusson. A versenyek során elért eredmények pedig plusz sikerélményhez juttatják tanulóinkat és tovább motiválják őket a versenyzésre, tanulásra.

Egyéb szervezetek, intézmények

Az Igazgyöngy Művészeti Iskola rajz-képzőművészet tanszakára 94 tanulóink jár, ami tartalmasan tölti ki szabadidőjüket. Az általuk kidolgozott tanmenetekkel – melyek megvalósításához az anyagot a tankerület biztosítja – alsó tagozatban segítséget nyújtanak a szociális kompetenciák fejlesztésében, a tankerület által bevezetett mérési rendszer eredményeinek javításában. Sok gyerek elsősorban ezen a területen tehetséges, így nekünk ezeket a képességeiket is erősíteni kell, ezeken keresztül sokoldalúan tudjuk személyiségüket fejleszteni. Rendszeresen segítenek bennünket eszközökkel, játék és könyv adományokkal és folyamatosan keresik a támogatás lehetőségeit. A gyerekek munkáit számos külföldi és hazai pályázatra küldik el, ahol tanulóink értékes helyezéseket, díjakat nyernek.

A Csökmői Bocskai István Általános Iskola és AMI komádi telephelyén hangszer- és szolfézképzés és tánctagozat működik. Torborzókat, nyílt foglalkozásokat és hangszeres zárókat rendeznek nálunk. Az itt tanító pedagógusokkal jó kapcsolatot ápol közösségünk. A szülők elégedettek, a két intézmény közötti kapcsolat jól működik.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A gyermekvédelmi munka, a jelzőrendszer működtetése kapcsán folyamatos a kapcsolattartásunk, mivel a tanulókat érintő „problémák” esetén jelzést teszünk a Szolgálat munkatársainak és támogatást kérünk azok megoldására. Gyakoriak az adatszolgáltatások, jellemzések készítése, információcserék a tanulók szociális helyzetéről és azok változásairól, ami elengedhetetlen a tanulók hátrányos helyzetének megértéséhez, kezeléséhez és nyomon követéséhez. Minderre az esetmegbeszélések során is lehetőség van, ahol a tanulót legjobban ismerő pedagógusok, osztályfőnökök mondják el pedagógiai véleményüket. Rendszeres és segítő az együttműködés a Járási Hivatal gyámügyi előadójával is mind az adatszolgáltatásban, mind a tanulókkal kapcsolatos intézkedésekben.

Védőnők-Orvosi Rendelő Intézet

A tanulók kötelező szűrővizsgálatokon és védőoltásokon vesznek részt. Rendszeres a fogászati szűrővizsgálat is. A védőnők tisztasági ellenőrzéseket végeznek az iskolában. Kapcsolatunk folyamatos az ellenőrzések, felkérések és adatszolgáltatások terén is. Gyermekorvosunk készségesen ad információt az orvosi igazolások kiadásával kapcsolatban. Kéréseinket figyelembe veszik és munkatervükbe beépítik. Felvilágosító előadásokat tartanak tanulóinknak.

Komádi Gyermekotthon

A gyermekotthonban élő gyermekek iskolai munkájának nyomon követése, a felmerülő problémák megoldása során rendszeres a kapcsolattartásunk a gyermekotthon vezetőjével, a szakmai vezetőkkel és munkatársaival. Az iskolában a szaktanárok és osztályfőnökök mindent megtesznek azért, hogy az együttműködés olyan szinten megvalósulhasson, mint a családok esetében. Az iskola vezetése és pedagógusai a tanév során több alkalommal személyes megbeszélést folytatnak a Gyermekotthon vezetőivel, dolgozóival és a gyermekvédelmi gyámokkal is a magatartási, fegyelmezetlenségi problémákról, illetve a házirendünk betartásával kapcsolatos alapszabályok megsértéséről.

Komádi Rendőrőrs, iskolarendőr

Rendszeres kapcsolatot ápolunk a helyi rendőrőrssel. A kapcsolat alapja leggyakrabban a magatartási problémák kezelése. Az őrsparancsnok nyitott a bennünket érintő gondok tisztázására, meghallgatására, tanácsaival segíti munkánkat. Igénybe vesszük az iskolarendőr előadásait, aki bűnmegelőző, különböző témában felvilágosító előadásokat tart intézményünkben, leginkább a felső tagozatos tanulóink számára. Emellett iskolai szinten közlekedéssel kapcsolatos ismeretekkel segíti tanulóinkat.

2.3 Összegzés

A megváltozott és a folyamatosan változó körülmények olyan helyzeteket teremtenek, amelyet a tantestület, az intézményvezetés, a fenntartó, a szülők, gyermekek tervszerű, összehangolt együttműködése oldhat meg eredményesen.

Mi egy minden tanulót befogadó intézmény vagyunk, tekintet nélkül faji, nemzetiségi hovatartozásukra, értelembeli képességeikre.

Hiszem, hogy az intézmény dolgozói minden tevékenységükkel törekednek a minőségi munkára. A napi tevékenységeik hibáit, hiányosságait próbálják korrigálni; a jól működőket erősíteni. Az ilyen összetételű (HHH, roma, lakásotthonos) tanulókkal foglalkozó iskola akkor lehet eredményes, ha figyelembe veszi a diákok családi, kulturális hátterét, szokásait, hagyományait és az általuk fontosnak tartott értékeket. A gyermek számára ismerős kulturális minták használata megkönnyíti az iskola világának elfogadását, az iskolai feltételekhez való alkalmazkodást. A sikeres, hatékony iskolai munka egyik fontos kulcstényezője az oktatási-nevelési intézmény partnerközpontú működése, amely a családdal való együttműködéstől kezdve, a gyermek igényeinek fokozott figyelembevételén át, a nevelőtestületi kooperáción keresztül a tágabb kulturális közösséggel való összhangban valósul meg.

3. VEZETŐI PROGRAM

„Ha a gyerekek erős, egészséges, működőképes családokból jönnek, az könnyebbé teszi a munkánkat.

Ha a gyerekek nem erős, egészséges és működőképes családokból jönnek, az fontosabbá teszi a munkánkat.”

(Barbara Colorose)

3.1. Célmeghatározás

Vezetői programom célkitűzéseinek meghatározásakor az intézménnyel szemben támasztott követelményekből, az intézmény dokumentumaiban megfogalmazott stratégiai cél- és feladatrendszerből, helyzetelemzésből, az elmúlt évek tapasztalataiból indultam ki. Cél a megkezdett és eredményesen működtetett pedagógiai rendszerek, fejlesztések folytatása, a partneri elvárásoknak megfelelő, eredményesen és magas szinten működő intézmény továbbvitele. Fontos szempontnak tartom az intézmény egyéni arculatának erősítését, hogy intézményünk ne csak egy legyen a sok közül, hanem úgy beszéljenek rólunk, mint ahol a nevelés-oktatás magas szinten folyik. Tanítványaink a továbbtanulásnál megállják helyüket, s gyermekeink minden képzési formát megkapjanak, amelyet egy általános iskola biztosítani tud. Valamennyi gyermek azonos eséllyel induljon az élet kezdő szakaszáról az igazi megvalósulás felé.

3.2. Vezetés, irányítás

3.2.1. Szervezeti felépítés

Az intézmény jelenlegi szervezeti felépítésén nem kívánok változtatni. Fontos, hogy mindenki tisztában legyen saját szerepével, pontosan tudja a konkrét feladatait és személyes felelősséget érezzen a munkaterületén. Támogatom a demokratikus szellemű iskolát, ahol mindenkinek van esélye kibontakozni és eredményeket produkálni.

3.2.2. Vezetési alapelveim

- ✓ Az iskolai légkört olyan demokratikus szellem hassa át, ahol vitatkozni lehet és érdemes, ahol a vezetők és a nevelők a legjobb megoldásokat keresik.
- ✓ Mindenki segítse és értékelje mások munkáját.

- ✓ Az iskola világnézeti szempontból semleges legyen és tolerálja a másságot, befogadó legyen.
- ✓ A nevelés gyermekközpontú, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására kell törekednie. Az iskolának meg kell teremtenie ennek feltételeit az ideális körülmények kialakításával.
- ✓ Az iskola legyen a tanulók közössége, gyermekeink legyenek fogékonyak az igazságra, tudják becsülni a munkát.
- ✓ A nevelés csapatmunka, nem az intézményvezetés teszi naggyá az iskolát, hanem pedagógusai és a tanulóközösség.
- ✓ Az intézményvezetés személyes példáján keresztül kell, hogy erősítse kollégái hivatástudatát.
- ✓ Nemcsak a pedagógusok, hanem az intézmény egyéb, nem szakirányú dolgozóinak is feladata a gyermekek nevelése. Jelenlétük, magatartásuk hatással van a gyermekek fejlődésére, mindennapi viselkedésükre, szokásaik alakulására.
- ✓ A szülőkkel való kapcsolatainknak a bizalomra kell épülnie, elfogadva a jóindulatú kritikát is.

3.2.3. Céljaim

- ✓ Gyakorlatias, alkalmazkodó tudás megszerzése, életre való nevelés biztosítása tanulóinknak.
- ✓ Helyes önértékelés.
- ✓ A helyes pénzgazdálkodásra, pénzhasználatra, takarékoskodásra, öngondoskodásra való nevelés.
- ✓ Segíteni a jól működő értékek, hagyományok megőrzését, új értékek megteremtését.
- ✓ Kellemes légkör biztosítása a tanulók és a nevelők számára egyaránt.
- ✓ Pozitívan gondolkodó, a másságot elfogadó, egészséges életvitelre törekvő, felelősségtudattal rendelkező tanulók nevelése.
- ✓ A hosszútávon, magas színvonalon dolgozók elismerése, kitüntetése.
- ✓ A jó szülői példák bemutatása, elismerése.

3.2.4. Feladataim

- ✓ A fenti cél érdekében; a személyiség tiszteletben tartására, a következetes, nyitott vezetésre, őszinteségre, másság elfogadására helyezem a hangsúlyt.
- ✓ A tárgyi, személyi feltételek és a tartalmi munka fejlesztése.
- ✓ Öntevékeny és önfejlesztésre képes intézményi autonómia megteremtése.
- ✓ A pedagógiai program kiegészítése az igényeknek megfelelően.
- ✓ Az önértékelő képesség fejlesztése.
- ✓ A nyilvánosság bevonásának fokozása.
- ✓ A szülői házzal való szoros együttműködés.
- ✓ Pályázati lehetőségek maximális kihasználása.
- ✓ Külső szakemberek bevonása az iskola életébe.
- ✓ Támogatók, szponzorok megnyerése.
- ✓ A szülői közösségek működésének segítése.

3.2.5. Általam előnyben részesített vezetői tulajdonságok

- ✓ Következetesség: elvárások, kötelezettségek – feladatok összhangja
- ✓ Nyitottság: innovatív működtetés – új iránti nyitottság, másság elfogadás
- ✓ Gyors és hatékony problémamegoldás
- ✓ Őszinteség: a harmonikus tanuló-tanuló, tanuló-pedagógus, pedagógus-szülő közötti kapcsolatok alapja.
- ✓ Önismeret, önbizalom
- ✓ Felelősségvállalás
- ✓ Empátia
- ✓ Önfejlesztés

3.3. Humánerőforrás

A fejlődés alapvető meghatározója az ember. Ha az intézményről beszélünk, nemcsak a pedagógusokra kell gondolni, hanem azokra a nem pedagógus munkatársakra is, akik nem kiszolgálói, hanem feltétel teremtői a pedagógiai munkánknak. Feladatom, hogy lehetőségeink figyelembevételével segítsek mindenkit a szakmai előrehaladásban, képességei kibontakoztatásában.

Bízom kollégáim felkészültségében, tenni akarásában, pedagógiai elhivatottságában.

3.4. Nevelő-oktató munka, tantestület

A nevelő-oktató munka hatékonyságát egyrészt a szervezés határozza meg. Az iskolánk nyolcosztályos általános iskola, ahol a kicsikkel foglalkozó tanító és a nagyokat oktató szaktanár együtt dolgozik. Az alsó tagozatban jellemzően kifelmenő rendszerben, csoportbontásban tanítanak tanítóink. Ezt a szervezeti formát továbbra is szeretném megőrizni, melyhez elengedhetetlenek a jó beiskolázási mutatók és a nyugdíjba vonuló pedagógusok pótlása. A felső tagozaton szaktantermi rendszerben folyik az oktatás. Számukra a délutáni időszakban a jelenlegi tanulószobai foglalkozáson túl szakköri, sportköri foglalkozás, és olyan összehangolt segítő-tehetséggondozó foglalkozások bevezetését szeretném, amely egyrészt segíti azokat a tanulókat, akik lemaradtak a tanulásban, másrészt segíti a jól haladókat a középiskolára való hatékony felkészülésben, tehetségük kibontakoztatásában. Egyik kiemelt feladat pedagógusok felvétele a hiányzó szakok tanítására, úgymint matematika, idegen nyelv.

Az iskolai nevelő-oktató munka legfőbb feladata az általános emberi értékek, normák közvetítése, gyakoroltatása, meghatározott tudástartalom, ismeretanyag átadása, tanulóink képességeinek folyamatos fejlesztése és az ismeretszerzés iránti igény kialakítása. Ennek megfelelően ebben a tanévben a törvényi, az intézményben bekövetkezett változásokat figyelembe véve aktualizálásra, átdolgozásra került pedagógiai programunk.

A tanítás-tanulás átfogó tervezésénél az alaptantervi követelményekből és az iskola pedagógiai programjából eredő célokból kell kiindulnunk. A pedagógiai program megvalósítása érdekében szükséges a dolgozók és nevelők rendszeres tájékoztatása az intézményt, illetve a pedagógusokat érintő minden intézkedésről, törvényről. Fontos a nevelőtestületi egység, a testület és az intézményvezetés demokratikus, nyílt, őszinte kapcsolata, egymás munkájának, eredményeinek megismerése, elismerése. Ehhez elengedhetetlen, hogy a megfelelő személyt találjam meg az adott feladat elvégzésére, a feladatok delegálására. Az intézményen belül szervezett szakmai információs rendszerben továbbra is kiemelkedő a Tankerületi Központ, a diákönkormányzat, a szülői közösség szerepe.

A tantestület tagjaival való kapcsolatot napi aktuális gondolatcserében, valamint rendszeres (havi vezetőségi, negyedévenkénti munkaközösségi, nevelőtestületi)

megbeszélések, és az eddig is alkalmazott online tájékoztatás formájában tervezem megvalósítani.

Kiemelt feladatnak tekintem a pedagógusok módszertani kultúrájának további gazdagítását, szakvizsgák, mesterképzés, új szakok elvégzését, minősítést. A tanfolyamok, továbbképzések tapasztalatait közkinccsé kell tenni, tökéletesíteni a módszertani eljárásokat, egymás óráinak látogatásával, műhelymunkákon való megbeszéléssel. Az iskolavezetés (igazgató, munkaközösség-vezetők, diákönkormányzat segítő pedagógusa, SZM vezetője) alkossanak szoros egységet egymással. Segítsék az igazgatót a döntések meghozatalában. A fenti szervezeti forma tegye lehetővé, hogy minden területnek, feladatnak, megnevezett és számon kérhető felelőse legyen.

Az iskolai nevelő hatások koordinálását az osztályfőnökök felelősségteljes önállóságának tovább fejlesztésével és fontos szerepének megtartásával kívánom a továbbiakban is megvalósítani. A közösség összetartozását, csapatépítést közös kirándulások évenkénti megszervezésével szeretném továbbra is erősíteni.

A tanuláshoz való viszony kialakítása szempontjából fontos a felfedezés örömeinek, a sikerélményhez jutás feltételeinek megteremtése. A siker megerősíti a tanulót abban, hogy jó tanulni, érdemes dolgozni. Ez különösen a "nehezen haladók" esetében fontos. Az ismeretszerzés ma már nem kizárólag az iskolában történik. Ezért az eddigieknél nagyobb szerepet kell biztosítani a tankönyvön kívül más könyvek, lexikonok használatának, az egyéb ismerethordozók (számítógép, videó, internet) által megszerezhető tudásnak, múzeum, színház stb., s a környezet ismeretközlő hatásainak.

Az iskolámban kialakult széleskörű tevékenységrendszer, a sokrétű pedagógiai feladat, a versenyekre való felkészítés megvalósítása során lehetőség nyílik mindannyiunknak az önmegvalósításra. Az iskola pedagógusai rendelkeznek a differenciált és kooperatív technikák alkalmazásához szükséges ismeretekkel, reményeim szerint továbbra is nyitottak a módszertani megújulásra. Kiemelten fontosnak tartom, hogy a pedagógusok megújuló ismeretekkel rendelkezzenek az együttnevelés elméletéről és gyakorlati módszereiről. Az oktatási módszerekben teljes a pedagógusok szabadsága, önállósága, de tanulóink alacsony motivációja, érdektelensége szükségessé teszi a kooperatív technikák, gyakorlatias feladatok adását. Lényeges, hogy együttműködésre neveljük őket,

tapasztalatok szerzésével segítsük őket, hogy ne csak a befogadás fázisában legyenek jelen, hanem aktív részeseivé váljanak a tanulási folyamatnak.

Általában nyitottak vagyunk az új feladatok iránt, pozitív hozzáállással rendelkezünk a pedagógiai munkához. A változásokat közösen éljük meg, együtt kell döntenünk a szemléletváltásról, és ennek a gyakorlatban is tükröződnie kell. Jobban kell törekednünk az egységességre, a megbeszélte szabályokat mindannyiunknak ugyanúgy alkalmaznia kell, hiszen az eredményes munka egyik feltétele a következetesség, az egységes, betartott szabályrendszer, mely az iskola közösségére kivétel nélkül vonatkozik.

Alapítványi felajánlásból, pályázati lehetőségek kihasználásával korszerű digitális eszközökkel sikerült felszerelni iskolánkat. További feladat ezen eszközök napi szintű bevonása a nevelő-oktató munkába, hiszen nem csupán ismernünk, de alkalmaznunk kell ezeket az eszközöket, egészséges egyensúlyt teremtve a hagyományos és modern digitális eszközök, valamint a régi és megújuló módszerek célorientált használatában.

Pedagógiai munkánk fontos eleme, hogy visszacsatolást adjon a teljesítményekről. Fontos tehát, hogy az értékelés, ellenőrzés, legyen rendszeres és folyamatos. Az iskolai nevelő-oktató munka szervezésénél figyelembe veendő, hogy a teljes skálát: a kötelező tanórai, a választható tanórai foglalkozások és a tanórán kívüli foglalkozások együttesen adják. Az iskolai élet minden területén szükség van a csapatmunkára. A különböző programok tervezése, szervezése, irányítása, lebonyolítása, a nevelés-oktatás folyamata, az iskolai munka koordinálása, a vezetői feladatok ellátása mind-mind együttműködést kíván. Úgy gondolom, hogy a pályán eltöltött évek megtanítottak és folyamatosan tanítanak az együttműködésre, a rugalmasságra, a folyamatos megújulásra, a kompromisszumra, elfogadásra. Értő figyelemmel fordulok kollégáimhoz mind a beszélgetések, mind az értékelések során. Örülök sikereiknek, melyet az életben vagy pedagógiai munkájuk során elérnek. Szakértőként részt veszek minősítési és szakmai ellenőrzési munkában. Az elmúlt években segítséget nyújtottam intézményünk pedagógusainak minősítésre felkészülésben, tanfelügyeleti ellenőrzésben való részvételben. Motiválom kollégáimat a magasabb fokozat elérésében, támogatom őket a mesterprogram megvalósításában.

3.4.1. Személyiségfejlesztés, közösségfejlesztés

Mint az a helyzetelemzésből kitűnt iskolánk tanulóinak többségének szocializációs szintje elmarad a korától. Éppen ezért kiemelt feladat, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlesszük.

Ki kell alakítani és összhangba hozni a szaktárgyi órák, valamint az igen sokszínű, tanítási órán és iskolán kívüli tevékenységi rendszert. Fontos, hogy tanulóink többsége az iskolában találja meg az érdeklődésének megfelelő tevékenységi területet, így kialakul az iskolához való erős kötődés szelleme. Ennek személyiségformáló hatását tanulóink neveltségi szintjében is érzékelhetővé kell tennünk a következő években. Nevelőtestületünknek különös gondot kell fordítania a különböző tanulói igényekhez és a tanulók eltérő adottságához igazodó tananyagok és oktatási módszerek megválasztására, a differenciált tevékenykedtetésre, tehetséggondozásra, felzárkóztatásra. Csökkenteni kell azoknak a gyerekeknek a számát, akik jelentős lemaradással, kudarcokkal élik meg iskolai éveiket.

A családokat érintő társadalmi hatások, az emberi kapcsolatok fellazulása megnöveli a közösségfejlesztés jelentőségét az iskolában. A tanulók közösségi emberré nevelése fontos feladatunk. Az alkalmazkodást, a közösség normáinak, értékrendjének kialakítását, elfogadását és betartását minden tanulóval el kell sajátíttatni. Meggyőződésem, hogy az iskola szellemiségét sokszínű és jól összhangolt tevékenységi rendszeren keresztül közvetíthetjük. Ezért fontos feladatommak tartom a tanulóifjúság igényeinek pontos ismeretét, az igények és a lehetőségek közötti összhang megteremtését. Az intézmény pedagógiai információs rendszerében komoly szerepet szánok a diákönkormányzatnak. Minden fontos döntés előtt számításba veszem véleményüket, javaslataikat. Továbbra is javaslom a „Diákparlament” évenkénti megszervezését. A diákönkormányzat önálló működését és a szükséges pedagógiai segítséget minden vonatkozásban biztosítom.

A diákönkormányzatra vonatkozó feladatok

- szervezzék a tanulók közös programjait
- vegyenek részt a tervezés-szervezés-végrehajtás-ellenőrzés-értékelés gyakorlásában

- az osztályok rétegződésében pozitív irányú változás jöjjön létre: legyen követendő példa a képességeinek megfelelően teljesítő, fegyelmezett, a közösségért, környezetéért tenni akaró és cselekvő tanuló
- a viselkedéskultúra, magatartás javítása érdekében (hangnem, stílus, kommunikáció) a belső motiváció hatékony módszerével kell élnünk
- létre kell hozni a felelősi rendszert, és az értékelési rendszer motiváló hatásával is élni kell (legjobb alsós és felsős közösség)
- a versenyeken, vetélkedőkön, sporteseményeken, levelezős játékokon mindenki tudása, tehetsége szerint vegyen részt, hogy az iskola hírnevét erősítse

Az elkövetkező időszakban támogatni kívánok minden olyan kezdeményezést, ötletet, mely hozzájárul a tanulói közösség fejlesztéséhez. A közösségfejlesztést szolgálják az iskolai hagyományok, melyek ápolását, továbbvitelét fontos feladatommak tekintem. A közösen szervezett programok erősítik a diákok saját iskolájukhoz kötődő személyes érzését.

3.4.2. Egészségfejlesztés

A tanulók egészséges életmódra nevelése mindannyiunk közös feladata. Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek az egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek.

Az osztályfőnökök, tanítók, a biológiatestnevelő, az iskolarendőr és az iskolavédőnő összehangolt munkájával elérhető a személyi higiéné, az egészséges táplálkozási szokások, a testedzés igényének kialakítása, az egészséges életre nevelés. Évekig működött drogprevenciós programunk, amelyben minden felső tagozatos tanulóink részt vett. Jelenleg és a jövőben a pedagógusok mellett külső szakemberek közreműködésével ismerkedhetnek meg tanulóink a dohányzás, az alkohol és drogfogyasztás veszélyeivel, egészségkárosító hatásaival. Az iskolaorvossal, védőnővel együttműködve szervezzük a tanulók védőoltásokon, szűrővizsgálatokon való részvételét.

3.4.3. Környezeti nevelés

A természettudományos tárgyak tananyagába beépítve törekszünk a természet jelenségeinek értelmezésére, egy átfogó természettudományos szemlélet kialakítására. Ehhez kapcsolódik a környezeti nevelés fontossága. Sajnos tanulónk többsége nem igényes környezetének tisztántartásával kapcsolatban. A környezettudatos magatartás kialakítása egy több éves folyamat, a tanulóknak meg kell ismerniük a környezeti változások emberre kifejtett hatásait, a környezetvédelem jelentőségét. Ezért rendszeresen programot szervezünk a környezetvédelmi világnapokon, bekapcsolódunk az országos akciókba. A tanulókat bevonjuk a tiszta, esztétikus iskolai környezet megteremtésébe, ezzel ösztönözzük őket annak megóvására, megbecsülésére. Az évenként tavasszal megrendezett DÖK napunkon környezetvédelmi körversenyt rendezünk. Változatos, digitális tananyaggal támogatott órákat tartunk a témaheteken, ahol a pénzügyi ismeretek, a fenntarthatóság, környezettudatosság témakörében szerezhettek praktikus ismereteket tanulóink.

Támogatom az Ökoiskola cím megpályázást, mely segítené a fenntarthatósági nevelés átgondolt és rendszerszerű gyakorlati megvalósítását.

3.4.4. A kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő tanulók

Sajátos nevelési igényű tanulók; beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók

Iskolánkban az SNI tanulók egy része osztályokba integráltan tanul. A számukra megfelelő neveléshez biztosítani kell azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik az együttnevelést. A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő, fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé. Az ő egyéni foglalkozásokat utazó gyógypedagógus látja el. A fogyatékkal élő SNI tanulóink eltérő tantervvel működő külön összevont osztályban tanulnak gyógypedagógus vezetésével, munkájukat segíti gyógypedagógiai asszisztensünk. Számukra kiemelten fontos a nyugodt tanulási

környezet, a megfelelő végzettségű szakemberek folyamatos biztosítása, az oktatási-fejlesztési eszközök beszerzése, pótlása.

Iskolánk a beilleszkedési és magatartási problémákkal küzdő tanulókkal szintén kiemelten foglalkozik. Ennek érdekében szoros kapcsolatot alakítunk ki az óvodával, a nevelési tanácsadóval, a családokkal. Sajnos a BTMN tanulók létszáma elég magas. Jelenleg intézményünkben 3 fejlesztő pedagógiai végzettségű pedagógus van, köztük én, egy tanítói, illetve egy tanári munkakörben foglalkoztatott. Így a kiosztható óraszám nem teszi lehetővé a tanulók kiscsoportos, 1-2 órás heti foglalkoztatását, csakis nagy létszámú csoportokban. A jövőben nemcsak fejlesztő pedagógusoknak, de tanítói végzettségű pedagógusoknak is szeretnék fejlesztő órákat adni, így biztosítva a megfelelő óraszámot, és az ideális létszámot a csoportokban. Természetesen az osztályban lévő tanítók is figyelemmel vannak ezekre a tanulókra. Folyamatos a differenciált feladatadás, foglalkoztatás, a helyes viselkedési minták, a tanulási technikák elsajátításának segítése, esetmegbeszélések, egyéni beszélgetések, szakmai kooperáció a pedagógusok között.

A jövőben akár pályázati úton is tervezem eszközökkel ellátni a fejlesztést végző pedagógusokat.

Felzárkóztatás

Intézményünk tanulói összetételéből adódóan magas a felzárkóztatásra szoruló tanulóink száma. Már az óvodából hátrányokkal érkeznek. Első osztályban megnyújtjuk a beillesztésre, tanulás előkészítésére, óvoda-iskola átmenet megkönnyítésére szánt időt. Képességeikben elég különbözőek tanulóink, de leginkább gyengébb tanulási képességgel rendelkeznek. Alsós tanítóink a gyerekekhez alkalmazkodva fenntartói engedély alapján csoportbontásban tanítják jellemzően a magyar irodalom és nyelv, a matematika, az idegen nyelv, környezetismeret tantárgyakat, amely segíti a képesség szerinti differenciálást. Napközis foglalkozásokon szintén lehetőség van a rászoruló tanulókat segíteni. A felső tagozatban a gyenge teljesítmény mellett nehezítő körülmény a tanulók érdektelensége, a motiválatlan hozzáállása, az órai mulasztások. A tanórai differenciálás mellett alsó és felső tagozatban is szükség van külön felzárkóztatás biztosítására.

Tehetséggondozás

Tanulóink között is vannak olyanok, akik valamilyen területen tehetségesek. A mi feladatunk az, hogy felfedezzük és tehetségük kibontakoztatásában, gondozásában segítsük őket. Tanulmányi versenyeken járási szinten veszünk részt, ahol szép eredményeket érünk el, dicsérve ezzel a tanulók és a pedagógusok munkáját. A tehetséggondozás, képességfejlesztés kitartó, folyamatos, tervezett munkát igényel. Ezért elengedhetetlen a tanítási órák differenciált tervezése, ahol az adott tanuló – tanulók minőségileg, mennyiségileg megfelelő feladatot kapnak. A tanórai differenciálás azonban nem elegendő. Fontosnak tartom a tehetségfejlesztés tanórán kívüli színtereinek működtetését úgy, mint tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök, felvételi előkészítők, ahol biztosítjuk az eredményes szerepléshez szükséges tudástöbbletet. Ezentúl javaslatokkal, konkrét feladatokkal irányítjuk otthoni önálló ismeretszerzésüket szorgalmi feladatokkal, önálló kutató- és gyűjtőmunkával. Figyelemmel kísérjük a levelezős versenyre való felkészülésüket, segítjük őket, amennyiben szükséges. Felhívjuk figyelmüket a pályázati lehetőségekre, támogatjuk a pályamunka elkészítést és lehetőséget adunk az elkészített anyag bemutatására tanórán.

Nemcsak tanulmányi versenyen, de leginkább egyéb más képességet érintő versenyen veszünk részt. Lehetőséget adunk a sportban tehetségesebb tanulóknak a megmérettetésre. Asztalitenisz versenyt rendezünk intézményen belül, illetve a térség iskoláinak részvételével. Karácsonyi kupát, váltóversenyeket rendezünk az osztályaink között. Labdarúgásban ügyeskedő tanulóinkat javasoljuk a helyi focicsapatba, részt veszünk a Bozsik programban. Atlétikai sportágakban teljesített eredményeiket testnevelő tanáraink vezetik és a legjobb eredményeket kihirdetjük a tanulói közösség előtt, tanév végén pedig jutalmazzuk. Szeretném, ha a régi hagyományok újra élednének és lenne lehetőség kézilabda foglalkozásokat szervezni, melyre a szülői jelzések alapján nagy igény van.

Mindezek mellett rajzban, kézműves tevékenységben tehetséges tanulóink munkáival rajzversenyeken veszünk részt akár helyben, akár az Igazgyöngy Alapítványon keresztül, akár pályamunka beküldésével.

Próza- és szavalóversenyekre járunk, ahol szintén jó helyezéseket érünk el.

Továbbra is fontosnak tartom, hogy tanulóink minél többféle képességet igénylő megmérettetésben vegyenek részt, mely mintaadó társaiknak, fejleszti kitartásukat, segít őket a szabályok betartásában, a kudarcűrő képességük fejlődésében, önbizalmat ad nekik. Mindezek megeremtik a pozitív érzelmi kapcsolat kialakulásának lehetőségét a tanulással, a munkához való hozzáállással kapcsolatban.

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulók neveltségi szintjének emelése

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a szociális hátrányok enyhítéséért iskolánk eddig is sokat tett. Óriási energiát fordítunk a kultúra, a tudás iránti igény kialakítására, a társadalmi és emberi értékek, elfogadható magatartási minták megismertetésére, betartatására. A hátrányok enyhítésére az alábbi tevékenységi formákat alkalmaztuk, illetve kívánjuk alkalmazni:

- szülői értekezleteken, családlátogatásokon, fogadóórákon felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről
- tankönyvtámogatás, tanszertámogatás
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon
- napközis és tanulószobai ellátás
- felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozások, programok szervezése
- pályaaorientációs tevékenység
- következetes, egységes pedagógiai ráhatás
- egyéni bánásmód
- problémás helyzetek megismerése, megelőzése, kezelése
- tanórai differenciálás
- együttműködő, elfogadó légkör biztosítása
- Arizóna program működtetése

Minden évben kiemelt feladatunk a pályaválasztás előkészítése. A környező, illetve a vármegyei középiskolák a tanév kezdetétől folyamatosan tájékoztatják intézményünket az általuk kínált továbbtanulási lehetőségekről. Interaktív órát, bemutatót, tájékoztatót tartanak intézményünkben, szóróanyagukat papír alapon vagy digitális formában eljuttatják. Több tanulóink nyílt napon vesz részt. Évente igény szerint megtartjuk a pályaválasztási szülői értekezletet és megszervezzük a pályaaorientációs napot. Igénybe vesszük a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberét, aki a felmérés után egyéni

beszélgetéseket, tanácsadást biztosít 8. évfolyamos tanulóinknak és szüleiknek a továbbtanuláshoz szükséges sikeres döntéshez. Továbbra is támogatom e széleskörű tevékenységrendszer megvalósítását, mely mind tanulóink és szüleik körében elégedettséget mutat.

3.5. Hagyományőrzés

Iskolánk értékes hagyományrendszerének megőrzése fontos az iskolai közösségépítés szempontjából, elősegíti az intézményhez való kötődést. Az iskola jövőjét a hagyományok ápolásával, a múlt értékeinek átörökítésével lehet eredményesen építeni.

Mivel iskolánknak igen gazdag hagyományrendszere van, a következő időszakban a már meglévők ápolását, továbbfejlesztését tervezem. Megőrizendő hagyományaink:

- tanévnyitó és tanévzáró ünnepek
- évfordulókhöz tartozó megemlékezések
- nemzeti ünnephez kötődő műsorok, mely egyben a városi ünnepség része
- iskolán névadójának emlékére szervezett Barsi napok
- gyerekhét programjai
- tavaszi természeti jeles napok
- környezetvédelmi körverseny, DÖK nap
- tanórán kívüli programok
- színházlátogatások, osztálykirándulások, táborok
- nyári napközi
- Barsi-bál
- témahetek
- karácsonyi körverseny
- Mikulás Kupa
- Ki-Mit-Tud?
- versenyeken való részvétel
- tanulók, pedagógusok, szülők jutalmazása
- őszi családi nap
- őszi terméskiállítás
- tökfFaragó verseny

3.6. Együttműködés, kapcsolattartás

A város életében jelentős szerepet kell, hogy betöltsön az iskola. Az iskola jövőbeni sikere a partnerekkel való együttműködésen múlik. A már meglévő kapcsolataink ápolásán túl törekednünk kell az új partnerségi kapcsolatok kialakítására.

Iskolánknak feltétlenül fejlődnie kell abban, hogy a környezetünkben még pozitívabb képet alakítsunk ki magunkról az elért eredményeink tükrében, elsősorban a szülők, a településünk és a környező települések lakói körében. Nagyobb teret kell kapnia az eredményeink közzétételének, hisz rendelkezünk olyan eredményekkel, amelyekre joggal lehetünk büszkéek. Tudatosítanunk kell, hogy iskolánkban is minden szükséges fejlesztést, tehetséggondozást megkapnak a gyermekek, s a családi légkör csak a javukra válhat az idejára tanulóknak.

A fejlesztés fő elemei:

- Céлом, hogy rendezvényeinken nagyobb számban részt vegyenek a szülők, a volt tanulóink, a város fiataljai, lakói.
- Ki kell használnunk a közösségi oldalak adta lehetőségeket, így iskolánk Facebook oldalán folyamatos megjelenéseket kell generálnunk az iskolai eseményekről, s ezeket minél szélesebb körben megosztani
- Az intézmény honlapján, számos információt tudunk megosztani a szülőkkel, gyerekekkel
- Az elért eredményeket, megnyert pályázatokat, kiemelt iskolai programokat a sajtóban is közölni kell.
- Az országos és megyei pedagógiai és szakmai szolgáltató intézményekkel (POK) a tartalmi fejlesztés szempontjából kapcsolatgazdagítás
- Család-és Gyermejjóléti Szolgálattal együttműködés fokozása
- Testvériskolai kapcsolat kiépítése
- Az intézmény hagyományainak, szokásainak ápolása, megőrzése új hagyományok teremtése
- A környező településeken működő iskolákkal baráti kapcsolat ápolására törekvés
- A Roma Nemzetiségi Önkormányzat szervezetével továbbra is jó kapcsolat ápolása

A szülőkkel való kapcsolattartás formái

Közös érdekünk a szülőkkel kialakított jó kapcsolat. A kapcsolattartás, a napi problémák megbeszélésének bevált formáit továbbra is támogatom:

- családlátogatások szükség szerint,
- fogadóórák,
- szülői értekezletek,
- nyílt napok, nyílt órák,
- családi délutánok, kerekasztalok,
- közös osztály-, iskolai programok,
- személyes beszélgetések.

Az intézményfenntartóval kialakított együttműködés

A tartalmas, bizalomra épülő jó kapcsolat továbbfejlesztésére törekszem az intézményt fenntartó Berettyóújfalui Tankerületi Központtal. A kapcsolattartás formáit az eddig is jól bevált elvek alapján képezem megvalósítani:

- az intézményfenntartó Tankerületi Központ Igazgatójával,
- az intézményt érintő oktatási-nevelési kérdésekben a tanügy-igazgatási referenssel,
- törvényességi egyeztetés területén a jogi referenssel,
- pályázatokkal kapcsolatos kérdésekben a pályázati referenssel,
- gazdálkodással kapcsolatos egyeztetés gazdasági vezetővel, az osztály dolgozóival
- személyi kérdésekben a humánpolitikai referenssel.

Az intézmény külső szakmai kapcsolatrendszere, partnereink

Vezetőként minden partner esetében a kölcsönös tájékoztatáson alapuló folyamatos kapcsolat fenntartása a célom. Fontos tényező az iskola és az önkormányzat kapcsolata. A városunk kulturális életére nagy hatással van az iskola. Kulturális és egyéb műsoraink színvonalára továbbra is nagy hangsúlyt fektetünk. A jövőben is szeretnénk a város rendezvényeit színesíteni programjainkkal. A helyi vállalkozókkal, civil szervezetekkel a megkezdett partneri kapcsolatok folytatására törekszem.

4. ÖSSZEGZÉS

A pályázat megírásakor figyelembevettem eddigi vezetői ismereteimet, tapasztalataimat, az intézmény hatályos dokumentumait. A vezetői program nem csak egy tanévre, hanem egy hosszabb ciklusra kidolgozott rendszert feltételez a közösségekre, egyénekre, pedagógusokra, tanulókra, partnerekre, szülőkre vonatkozóan. Reális, végrehajtható, a hagyományokra építő, de új távlatokat is adó programot terveztem. Feltártam a fejlesztésre szoruló területeket, meghatároztam a fejlődés irányát és megtartottam a jól bevált együttműködési formákat, tevékenységeket. Legalapvetőbb célom, hogy tanulóink és az iskola dolgozói jól érezzék magukat az intézményben. Az elmúlt években a sok-sok változás megélésében, menedzselésében voltak segítőtársaim, partnereim a tantestületben. A tantestület nyitott a változásokra, az aktivitásra, melyre a továbbiakban is szükség lesz. A program tartalmazza azokat az elemeket, terveket, célokat, amelyeket közösen gondoltunk ki, melyek megvalósításában évek óta együtt veszünk részt. A környezet és az igények folyamatos változásai azonban megkövetelik tőlünk az alkalmazkodást, emiatt szükségét éreztem olyan elemek megjelenítésének, amelyek erre képessé tesznek bennünket, és az intézményt.

Céljaim megvalósításához továbbra is számítok a tankerületi központ munkatársainak, az intézmény dolgozóinak, az önkormányzat képviselő-testületének, a szülőknak, diákoknak és egyéb partnereinknek az együttműködésére.

Komádi, 2024. április 7.

Szabóné Tóth Marianna

pályázó